

Obsah

Seznam zkratk	10
Značky a symboly v učebním textu	11
Předmluva	13
1. KAPITOLA: PRACOVNÍ PRÁVO JAKO SAMOSTATNÉ PRÁVNÍ ODVĚTVÍ	17
1.1 Předmět pracovního práva	18
1.2 Prameny pracovního práva	18
1.3 Možnost odchylky od právní úpravy	19
1.4 Závislá práce	20
1.4.1 Znaky závislé práce	20
1.4.2 Podmínky, za nichž je závislá práce konána	20
1.5 Základní zásady pracovněprávních vztahů	21
1.6 Pracovněprávní vztahy a jejich druhy	22
1.6.1 Individuální pracovněprávní vztahy	22
1.6.2 Kolektivní pracovněprávní vztahy	23
1.7 Smluvní strany individuálních pracovněprávních vztahů	23
1.7.1 Zaměstnanec	23
1.7.2 Zaměstnavatel	24
1.8 Možné sankce	24
2. KAPITOLA: POSTUP PŘED VZNIKEM PRACOVNÍHO POMĚRU A JEHO ZALOŽENÍ	29
2.1 Výběr fyzických osob a informační povinnost zaměstnavatele	30
2.2 Předmluvní odpovědnost	30
2.3 Vstupní lékařské prohlídky	31
2.4 Založení pracovního poměru jmenováním	32
2.5 Pracovní smlouva	33
2.5.1 Podstatné náležitosti pracovní smlouvy	33
2.5.2 Další možný obsah pracovní smlouvy	34
2.5.3 Informace o právech a povinnostech zaměstnance	36
2.5.4 Odstoupení od pracovní smlouvy	37
2.6 Možné sankce	37
3. KAPITOLA: ZMĚNA PRACOVNÍHO POMĚRU	43
3.1 Převedení zaměstnance na jinou práci	44
3.2 Pracovní cesta	46
3.3 Přeložení	47

3.4	Dočasné přidělení zaměstnance k jinému zaměstnavateli	48
3.5	Možné sankce	48
4.	KAPITOLA: SKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU	53
4.1	Dohoda o rozvázání pracovního poměru	54
4.2	Výpověď z pracovního poměru	54
4.3	Odstupné	58
4.4	Hromadné propuštění	59
4.5	Okamžité zrušení pracovního poměru	60
4.5.1	Okamžité zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele	60
4.5.2	Okamžité zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnance	61
4.6	Skončení pracovního poměru sjednaného na dobu určitou	61
4.7	Zrušení pracovního poměru ve zkušební době	62
4.8	Neplatné rozvázání pracovní poměru	62
4.9	Vybrané povinnosti zaměstnavatele při skončení pracovního poměru	64
4.9.1	Potvrzení o zaměstnání	64
4.9.2	Pracovní posudek	64
4.10	Možné sankce	65
5.	KAPITOLA: DOHODY O PRACÍCH KONANÝCH MIMO PRACOVNÍ POMĚR	71
5.1	Společné znaky dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	72
5.2	Dohoda o provedení práce	74
5.3	Dohoda o pracovní činnosti	75
5.4	Možné sankce	75
6.	KAPITOLA: PRACOVNÍ DOBA A DOBA ODPOČINKU	81
6.1	Definice vztahující se k pracovní době a době odpočinku	82
6.2	Jednotlivé kroky zaměstnavatele ve vztahu k pracovní době	84
6.2.1	Definice týdne a stanovení délky týdenní pracovní doby	84
6.2.2	Rozvržení pracovní doby	84
6.2.3	Harmonogram pracovních směn a určení začátku a konce směn	86
6.2.4	Přestávky v práci	87
6.2.5	Zaručený odpočinek a dny pracovního klidu	87
6.2.6	Práce přesčas a pracovní pohotovost	89
6.3	Evidence pracovní doby	90
6.4	Možné sankce	90
7.	KAPITOLA: BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	97
7.1	Prevence rizik	98
7.2	Vybrané povinnosti zaměstnavatele a základní práva a povinnosti zaměstnance	99
7.2.1	Povinnosti zaměstnavatele	99
7.2.2	Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů	100
7.2.3	Povinnosti zaměstnavatele při pracovních úrazech a nemocech z povolání	101
7.2.4	Práva a povinnosti zaměstnanců	101
7.3	Součinnost se zástupci zaměstnanců	103
7.4	Možné sankce	104

8. KAPITOLA: ODMĚŇOVÁNÍ ZA PRÁCI	109
8.1 Rovné zacházení v oblasti odměňování	110
8.2 Odměňování mzdou	112
8.3 Odměňování platem	115
8.4 Splatnost mzdy (platu) a výplata	116
8.5 Srážky z příjmu	118
8.6 Možné sankce	119
9. KAPITOLA: NÁHRADA VÝDAJŮ V SOUVISLOSTI S VÝKONEM PRÁCE	125
9.1 Náhrada cestovních výdajů	126
9.1.1 Poskytování cestovních náhrad zaměstnavatelem, který odměňuje zaměstnance mzdou	126
9.1.2 Poskytování cestovních náhrad zaměstnavatelem, který odměňuje zaměstnance platem	130
9.2 Postupy společně oběma typům zaměstnavatelů (bez ohledu na to, zda zaměstnance odměňují mzdou nebo platem)	131
9.3 Náhrada za opotřebení vlastního nářadí, zařízení a předmětů	132
9.4 Možné sankce	132
10. KAPITOLA: PŘEKÁŽKY V PRÁCI	139
10.1 Překážky v práci na straně zaměstnance	140
10.1.1 Důležité osobní překážky	140
10.1.2 Překážky z důvodu obecného zájmu	143
10.1.3 Překážky v souvislosti s brannou povinností	144
10.1.4 Zvyšování kvalifikace	144
10.1.5 Povinnosti zaměstnance	145
10.2 Překážky na straně zaměstnavatele	145
10.2.1 Prostoje	145
10.2.2 Přerušování práce z důvodu nepříznivých povětrnostních vlivů a živelní události	145
10.2.3 Jiné (ostatní) překážky na straně zaměstnavatele	145
10.2.4 Překážky v práci na straně zaměstnavatele ve zvláštních případech	146
10.3 Možné sankce	146
11. KAPITOLA: DOVOLENÁ	153
11.1 Druhy dovolené	155
11.1.1 Dovolena za kalendářní rok nebo její poměrná část	155
11.1.2 Dodatková dovolená	157
11.2 Výměra dovolené	159
11.3 Čerpání dovolené	159
11.4 Krácení dovolené	162
11.5 Náhrada mzdy (platu) za dovolenou	162
11.6 Možné sankce	162
12. KAPITOLA: PÉČE O ZAMĚSTNANCE	169
12.1 Pracovní podmínky	170
12.2 Odborný rozvoj zaměstnanců	170

12.2.1	Zaučení a zaškolení	170
12.2.2	Odborná praxe absolventů škol	170
12.2.3	Prohlubování kvalifikace	171
12.2.4	Zvyšování kvalifikace	171
12.3	Stravování zaměstnanců	173
12.4	Pracovní podmínky některých zaměstnanců	174
12.4.1	Zaměstnávání fyzických osob se zdravotním postižením	174
12.4.2	Zaměstnávání žen, těhotných žen, žen, které kojí, matek do devátého měsíce po porodu	174
12.4.3	Zaměstnávání zaměstnankyň a zaměstnanců pečujících o děti nebo jiné osoby	174
12.4.4	Zaměstnávání mladistvých zaměstnanců	176
12.5	Možné sankce	176
13.	KAPITOLA: NÁHRADA MAJETKOVÉ A NEMAJETKOVÉ ÚJMY	183
13.1	Prevence	184
13.2	Povinnost zaměstnance k náhradě škody	184
13.2.1	Obecná povinnost zaměstnance nahradit škodu způsobenou zaměstnavateli	185
13.2.2	Povinnost nahradit škodu v důsledku nesplnění povinnosti k odvrácení škody	186
13.2.3	Povinnost nahradit škodu v zvláštních případech	186
13.2.4	Rozsah náhrady škody hrazené zaměstnancem	188
13.2.5	Postup zaměstnavatele	188
13.3	Povinnost zaměstnavatele k náhradě škody	189
13.3.1	Obecná povinnost nahradit škodu	189
13.3.2	Náhrada škody při odvrácení škody	190
13.3.3	Škoda na odložených věcech	190
13.4	Náhrada škody a nemajetkové újmy při pracovních úrazech a nemocech z povolání	190
14.	KAPITOLA: ZÁSTUPCI ZAMĚSTNANCŮ	201
14.1	Odborová organizace	202
14.1.1	Oprávnění odborové organizace jednat v pracovněprávních vztazích	202
14.1.2	Jednotlivé formy součinnosti zaměstnavatele s odborovou organizací	202
14.1.3	Ochrana člena odborového orgánu	205
14.2	Rada zaměstnanců a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	206
14.3	Možné sankce	207
15.	KAPITOLA: DALŠÍ VYBRANÉ INSTITUTY	213
15.1	Další povinnosti zaměstnanců	215
15.2	Vnitřní předpisy	216
15.3	Konkurenční doložka	217
15.4	Agenturní zaměstnávání	218
15.5	Výkon práce na jiném dohodnutém místě, než je pracoviště zaměstnavatele	219
15.6	Doručování	220
15.7	Přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů	222

15.8 Výpočet průměrného výdělku	223
15.9 Sdílené pracovní místo (od 1. ledna 2021)	225
15.10 Možné sankce	226
Glosář	229
Seznam citované právní úpravy	236
Seznam citovaných rozhodnutí soudů	237
Příklady	238
Vzorový test	240